

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **Česká republika – Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2021, čj. KUJI/103347/2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 11. 2022, čj. 31 A 11/2022-57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 31. 3. 2018 nechala žalobkyně jako organizační složka státu, resp. Policie České republiky, Policejní prezidium České republiky, jako součást žalobkyně, pokácet na pozemku parc. č. 5324/1 v k. ú. Jihlava bez povolení pět stromů (čtyři buky lesní a jeden modřín opadavý) rostoucích mimo les. Magistrát města Jihlavy jako prvostupňový správní orgán (dále „magistrát“) žalobkyni 19. 4. 2018 oznámil zahájení řízení z moci úřední řízení o přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, neboť žalobkyně svým jednáním poškodila nebo zničila bez povolení (ve smyslu § 8 odst. 1 tohoto zákona) dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les (dále „předchozí řízení“).

[2] Rozhodnutí magistrátu ze 17. 9. 2018, jímž žalobkyni uznal vinnou ze spáchání uvedeného přestupku, žalovaný rozhodnutím z 5. 12. 2018 zrušil a věc vrátil magistrátu k dalšímu řízení. Také druhé rozhodnutí magistrátu z 18. 12. 2019, jímž opět žalobkyni uznal vinnou, žalovaný rozhodnutím z 27. 2. 2020 zrušil a věc vrátil magistrátu k dalšímu řízení. Magistrát uznal žalobkyni vinnou i svým třetím rozhodnutím z 8. 12. 2020, jež však žalovaný rozhodnutím z 9. 2. 2021 zrušil a řízení o přestupku pravomocně zastavil (dále „rozhodnutí o zastavení předchozího řízení“). Nepodařilo se totiž prokázat, že pokácených pět stromů nebylo ve stavu, který zřejmě a bezprostředně ohrožuje život či zdraví nebo hrozila-li škoda značného rozsahu (dále „havarijní stav“), pro nějž by nebylo třeba povolení k jejich pokácení (§ 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny).

[3] Dne 1. 4. 2021 oznámil magistrát zahájení řízení z moci úřední řízení o přestupku podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny, jehož se žalobkyně měla dopustit tím, že nesplnila ohlašovací povinnost podle tohoto zákona. Konkrétně v rozporu s § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny neoznámila orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení (tj. do 15. 4. 2018) podmínky zakládající havarijní stav pokácených dřevin.

[4] Rozhodnutím z 25. 8. 2021, čj. MMJ/OŽP/170574/2021-DvO, magistrát žalobkyni uznal vinnou ze spáchání přestupku podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny (dále „prvostupňové rozhodnutí“). Uložil jí pokutu 50 000 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[5] Žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Brně výše uvedeným rozsudkem zamítl.

[6] Nejprve se zabýval otázkou, zda nebyla dána překážka věci pravomocně rozhodnuté v důsledku zastavení předchozího řízení z důvodu, že se spáchání skutku nepodařilo žalobkyni prokázat. Podle § 77 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále „přestupkový zákon“) upravujícího *rei administratae* je rozhodující posouzení totožnosti skutku, pro které je podle judikatury Nejvyššího správního soudu určující skutek *de iure* (souhrn právně relevantních skutečností odlišitelný od jiného skutku *de iure* téhož pachatele). Existence dvou samostatných skutků, o nichž je možné vést samostatná řízení, je založena odlišností v právně významném následku jednání. Krajský soud předně uvedl, že ačkoliv v nyní projednávané věci šlo o stejné dřeviny (shodných pět stromů) jako v předchozím řízení o přestupku, nešlo o totožný skutek *de iure*, a proto nedošlo k porušení zásady zákazu dvojího projednání téže věci (*non bis in idem*). Zatímco skutková podstata předchozího přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny předpokládá existenci dřeviny podléhající povolovacímu režimu (§ 8 odst. 1 tohoto zákona) a neexistenci povolení k jejímu pokácení, skutková podstata nynějšího přestupku podle § 88 odst. 1 písm. h) uvedeného zákona předpokládá existenci kvalifikované, tzv. havarijní dřeviny ve smyslu § 8 odst. 4 tohoto zákona) a následné neoznámení pokácení orgánu ochrany přírody. Srovnávané přestupky jsou též dokonány v jinou dobu – předchozí již pokácením dřevin bez povolení, nynější až marným uplynutím patnáctidenní lhůty od provedení kácení, tj. neoznámení pokácení havarijních dřevin v zákonem určené lhůtě. Krajský soud rovněž poukázal na rozdílnost v účelu předmětných ustanovení zákona o

pokračování

ochraně přírody a krajiny – předejití nepovolenému kácení dřevin na jedné a ochrana života, zdraví a majetku na druhé straně. Uzavřel tak, že šlo o dva samostatné skutky *de iure*.

[7] Krajský soud dále uvedl, že zápis z ústního jednání z 16. 4. 2018 (dále „zápis z 16. 4. 2018“) nesplňuje všechny zákonem stanovené náležitosti protokolu podle § 18 správního řádu, a není tak veřejnou listinou. Žalobci se ani jinak nepodařilo prokázat, že svoji oznamovací (ohlašovací) povinnost splnil již na tomto ústním jednání konaném poslední den lhůty podle § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Městský soud uzavřel, že i kdyby žalobce na ústním jednání 16. 4. 2018 hypoteticky magistrátu jako orgánu ochrany přírody sdělil skutečnost o havarijním stavu pokácených dřevin, nesplnil další obligatorní náležitosti své oznamovací povinnosti stanovené § 4 odst. 2 vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení.

[8] Důvodnou krajský soud neshledal ani poslední námitku spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu stran havarijního stavu dřevin. Vyšel z toho, že pokácené dřeviny buď v havarijním stavu byly, nebo nebyly, žádná třetí možnost není. Pokud tedy správní orgány předchozí řízení zastavily proto, že se nepodařilo prokázat, že pokácené dřeviny nebyly v havarijním stavu, nezbylo než vycházet z opačné skutkové verze, tj. že pokácené dřeviny v havarijním stavu byly. Pokud by tomu tak nebylo, nebyl by dán důvod pro pokácení dřevin bez povolení a žalobkyně by byla shledána vinnou z přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny. Krajský soud rovněž uvedl, že správní orgány v nynějším řízení neučinily závěr o vině žalobkyně jen z jejího tvrzení v předchozím řízení, že pokácené dřeviny byly v havarijním stavu. Havarijní stav dřevin potvrdilo i několik svědků vyslechnutých v předchozím řízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Namítla, že jelikož bylo předchozí řízení zastaveno z důvodu, že se spáchání skutku nepodařilo stěžovateli prokázat, nemělo být řízení o přestupku podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny, s ohledem na zákaz dvojího projednání téže věci, vůbec zahájeno. Eventuálně mělo být toto řízení zastaveno, ať již magistrátem či žalovaným, případně měl rozhodnutí žalovaného zrušit krajský soud. Stěžovatelka k tomu dále uvedla, že ohledně námitky překážky věci rozhodnuté plně odkazuje na obsah spisového materiálu vedeného v rámci správního řízení včetně žaloby.

[11] Nad rámec toho doplnila, že jelikož je z hlediska totožnosti skutku určující skutek *de iure*, je v nyní projednávané věci totožnost skutku dána. Správní rozhodnutí vydaná v předchozím řízení obsahují ve výrokových částech stejný popis skutku jako v nynější věci, týkají se téže obviněné (stěžovatelky) a jsou neoddělitelně spjaty v čase a místě. V obou případech je chráněným společenským zájmem v nejobecnějším smyslu zájem na ochraně životního prostředí a jeho jednotlivých složek, zde na ochraně přírody a krajiny zejména před neoprávněným kácením dřevin. Obě řízení se tak týkala stejné události za shody jednání stejného subjektu a totožného následku. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu, je-li totožné jak právně relevantní jednání, tak jím zapříčiněný právní následek, je i

skutek *de iure* v obou případech stejný. Z judikatury Nejvyššího soudu pak plyne, že překážka věci pravomocně rozhodnuté je dána i tehdy, jestliže skutek (skutkový děj) byl soudem (správním orgánem) posouzen po právní stránce nesprávně nebo neúplně. O stejný předmět řízení jde také tehdy, jestliže byl stejný skutek v novém řízení právně kvalifikován jinak než v řízení původním. Taková situace podle stěžovatelky nastala i v nyní projednávané věci, a proto je třeba za jeden skutek pokládat veškeré protiprávní jednání, jehož se stěžovatelka měla dopustit.

[12] Dále stěžovatelka namítla vady řízení spočívající zejména v nezákonném postupu správních orgánů v průběhu řízení. Konkrétně uvedla, že do správního spisu byla v rozporu se zákonem dodatečně, v přesně nezjištěné době od 11. 3. 2020, vložena písemnost, jíž byl doplněn protokol z ohledání na místě konaného 11. 4. 2018 sepsaný před zahájením řízení o přestupku (dále „doplnění protokolu“).

[13] Nezákonný postup stěžovatelka spatřuje i v tom, že předchozí řízení bylo zastaveno z důvodu, že nebylo možno určit, zda se objektivně jednalo o dřeviny v havarijním stavu, či nikoli. Správní orgány však v nyní napadené věci převzaly spisový materiál z předchozího řízení, a aniž jej jakkoli doplnily, učinily závěr zcela opačný, tedy že pokácené dřeviny byly prokazatelně v havarijním stavu. Ohledně dalšího nezákonného postupu stěžovatelka opět odkázala na obsah spisového materiálu.

[14] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Jelikož neobsahuje argumenty odlišné od obsahu žaloby, odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Ztotožnil se s argumentací krajského soudu v napadeném rozsudku.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Kasační stížnost není důvodná.

III.A Otázka zániku odpovědnosti za přestupek

[16] Vzhledem ke skutečnosti, že řízení v nyní projednávané věci následovalo až po předchozím řízení, jež trvalo bezmála tři roky, zabýval se Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti nejprve otázkou, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek stěžovatelky v důsledku prekluze (rozsudek NSS z 24. 4. 2023, čj. 8 As 230/2021-47, bod 8 a tam citovaná judikatura).

[17] Za oba přestupky [podle § 88 odst. 1 písm. c) i h) zákona o ochraně přírody a krajiny] lze shodně uložit pokutu do 1 000 000 Kč [§ 88 odst. 3 písm. a) tohoto zákona]. Podle § 30 písm. b) přestupkového zákona tedy u obou přestupků činila promlčecí (prekluzivní) doba tři roky. Nejpozději pak odpovědnost za přestupek zanikla pět let od jeho spáchání (§ 32 odst. 3 uvedeného zákona).

[18] Vzhledem k dále uvedeným skutečnostem není nutné se v nynější věci složitě zabývat tím, zda přestupek podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny není trvajícím přestupkem, jehož znakem je podle § 8 přestupkového zákona jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu, a u něhož by prekluzivní doba počala běžet až dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu

pokračování

[§ 31 odst. 2 písm. c) přestupkového zákona]. Ze stejných důvodů nebylo třeba se zabývat ani otázkou, zda by pro účely nyní projednávaného řízení o přestupku mělo účinky spočívající v přerušení běhu prekluzivní doby rozhodnutí magistrátu z 8. 12. 2020, jímž byla stěžovatelka v předchozím řízení „naposledy“ uznána vinnou, a jež bylo později zrušeno žalovaným spolu se zastavením předchozího řízení.

[19] I pro případ, že by nešlo o trvalý přestupek, je tak třeba ohledně „průběžné“ tříleté prekluzivní doby vycházet z § 32 odst. 1 a 2 přestupkového zákona upravujících stavení a přerušení této doby. V průběhu předchozího ani nyní projednávaného řízení o přestupku relevantně nenastala žádná z okolností podle odst. 1, jež by prekluzivní dobu stavěla. Druhá věta § 32 odst. 3 přestupkového zákona se proto neuplatnila.

[20] Jednou z okolností způsobující přerušení, jímž počíná (běžet) prekluzivní doba nová (§ 32 odst. 2 *alinea* uvedeného zákona), je i oznámení o zahájení řízení o přestupku. Toto oznámení ve vztahu k nyní projednávanému přestupku podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny bylo stěžovateli doručeno ve smyslu § 78 odst. 2 přestupkového zákona 1. 4. 2021, tedy tři roky a jeden den od okamžiku, kdy došlo k pokácení pěti stromů. Ke spáchání přestupku podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny však nedošlo již samotným pokácením stromů, ale z podstaty věci až marným uplynutím patnáctidenní lhůty pro učinění oznámení podle § 8 odst. 4 tohoto zákona, tj. počátkem úterý 17. 4. 2018 (rozsudek NSS z 19. 8. 2022, čj. 2 As 167/2020-32, č. 4408/2022 Sb. NSS, bod 18 *a contrario*). Prekluzivní doba by tak marně uplynula až 16. 4. 2021.

[21] Bylo-li tedy zahájení nyní projednávaného řízení o přestupku stěžovateli oznámeno 1. 4. 2021, stalo se tak před uplynutím prvotní tříleté prekluzivní doby (16. 4. 2021), čímž došlo k jejímu přerušení a počátku (běhu) nové tříleté prekluzivní doby. Před uplynutím této nové doby (1. 4. 2024), nabylo nyní napadené rozhodnutí žalovaného právní moci (23. 11. 2021). Stejně tak byla dodržena i nejzazší pětiletá doba od spáchání přestupku, jež uplynula až 16. 4. 2023. I pro případ, že by nešlo o trvalý přestupek, nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny.

III.B Zákaz dvojího projednání téže věci

[22] Z uplatněných kasačních námitek se Nejvyšší správní soud prvně zabýval námitkou porušení zásady zákazu dvojího projednání téže věci.

[23] Zásada *non bis in idem* tak, jak je vyjádřena na ústavní úrovni v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod či v čl. 4 odst. 1 protokolu č. 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, představuje zákaz potrestat odpovědnou osobu za tentýž čin více než jednou. V judikатурní praxi správních soudů je chápána obecněji jako *zákaz dvojího projednání téže věci* a je aplikována i na nedeliktní správní řízení. Nejvyšší správní soud jí ostatně označil za „*stěžejní princip správního řízení*“, který platí bez ohledu na to, zda procesní předpis zákaz dvojího projednání téže věci výslovně stanoví, či nikoliv. Tento princip je přitom třeba pokládat nejen za stěžejní princip správního řízení, ale za obecný princip právní, který prostupuje celým právním řádem. Své významné místo nachází v odvětví trestního a správního práva, ale také v právu soukromém (rozsudek NSS čj. 8 As 360/2018-144, bod 21).

[24] Stěžovatelka výslovně souhlasí s krajským soudem, že pro posouzení totožnosti skutku je určující skutek *de iure*, tj. souhrn právně relevantních skutečností odlišitelný od jiného skutku *de iure*. V kasační stížnosti nikterak nespornuje ani následnou úvahu krajského soudu vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek NSS z 9. 8. 2022, čj. 7 As 374/2020-32, bod 11 a tam uvedená judikatura), že existence dvou samostatných skutků, o nichž je možné vést samostatná řízení, je založena odlišností v právně významném následku jednání.

[25] Stěžovatelka dovozuje totožnost skutku z totožnosti jak právně relevantního jednání, tak jím zapříčiněného právního následku.

[26] Skutek je událost ve vnějším světě, která je vyvolána jednáním člověka. Jde o všechny projevy lidské vůle navenek, pokud jsou v příčinné souvislosti s vymezeným následkem a pokud jsou tyto projevy vůle zahrnuty zaviněním jednající osoby (v případě deliktu založeného na subjektivní odpovědnosti). Skutek je tedy vymezen jednáním, jeho následkem a vztahem (příčinné souvislosti) mezi nimi. Jeden skutek může mít znaky jednoho deliktu, ale i více deliktů (jednočinný souběh), stejně jako nemusí vykazovat znaky žádného deliktu (rozsudek NSS z 18. 4. 2019, čj. 1 As 26/2019-26, bod 37). Skutek *de facto* představuje skutkový děj, zahrnující skutkové okolnosti konkrétního případu „tak jak se stal“, bez ohledu na jejich (trestně)právní relevanci. Skutkem *de iure* je naopak souhrn (trestně)právně relevantních skutečností odlišitelný od jiného skutku *de iure* téhož pachatele (rozsudek NSS z 3. 6. 2015, čj. 6 As 106/2014-25, č. 3251/2015 Sb. NSS, bod 17, a na něj navazující rozsudek NSS čj. 7 As 374/2020-32, bod 11).

[27] Okolností, jež určuje, kterého konkrétního skutku se pachatel svým jednáním dopustil, je následek významný z hlediska sankčního práva, který pachatel způsobil nebo způsobil chtěl. Za jeden skutek lze považovat ty projevy vůle pachatele navenek, které jsou pro tento následek kauzální. Pro posouzení, zda byla dána totožnost skutku, je tak primárně určující zapříčiněný právně významný následek (rozsudky NSS z 11. 1. 2012, čj. 1 As 125/2011-163, body 29 a 34, z 11. 8. 2015, čj. 6 As 159/2014-52, bod 25, či krajským soudem citovaný rozsudek NSS čj. 7 As 374/2020-32, bod 11).

[28] Ohledně totožnosti následku stěžovatelka v reakci na úvahy krajského soudu uvedla, že u obou přestupků je chráněným společenským zájmem v nejobecnějším smyslu zájem na ochraně životního prostředí a jeho jednotlivých složek, konkrétně pak na ochraně přírody a krajiny zejména před neoprávněným kácením dřevin.

[29] Krajský soud v bodě 12 napadeného rozsudku vysvětlil, že zatímco v režimu § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny je chráněným společenským zájmem zájem na ochraně dřevin před bezdůvodným kácením, v případě § 8 odst. 4 uvedeného zákona zájem na ochraně dřevin ustupuje jinému naléhavému veřejnému zájmu – ochraně života, zdraví a majetku.

[30] Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud správně vyšel z toho, že následek přestupku spočívá v porušení či v ohrožení objektu přestupku, jímž je určitý zájem společnosti chráněný zákonem (rozsudek NSS z 13. 10. 2015, čj. 8 As 50/2015-39, bod 18). Krajský soud rovněž správně identifikoval, že v případě § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny zájem na ochraně dřevin ustupuje jinému naléhavému veřejnému zájmu – ochraně

pokračování

života, zdraví a majetku. Podle Nejvyššího správního soudu by však tento jiný naléhavý veřejný zájem byl porušen zásadně jen tehdy, pokud by dřeviny v havarijním stavu, tj. bezprostředně ohrožující život či zdraví nebo hrozící škodou značného rozsahu, v rozporu s tímto zájmem pokáceny nebyly, tedy nebyla by odstraněna jejich hrozba. To však v nyní projednávané věci nenastalo, neboť stěžovatelka havarijní dřeviny pokácela. Přesto je objekt přestupku podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny skutečně odlišný od objektu přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) tohoto zákona. Objektem přestupku v nyní projednávané věci je především zájem na včasném informování orgánu přírody a krajiny o provedeném kácení dřevin, tedy na administrativní kázni na tomto úseku. V této nepodstatné míře je třeba rozsudek krajského soudu doplnit. Krajský soud však dospěl ke správnému závěru o rozdílných chráněných společenských zájmech.

[31] Stěžovatel má sice pravdu v tom, že i posledně uvedený zájem v nejobecnějším smyslu spadá pod zájem na ochraně životního prostředí a jeho jednotlivých složek, konkrétněji pak na ochraně přírody a krajiny zejména před neoprávněným kácením dřevin. Ostatně, přítomnost těchto zobecněných zastřešujících zájmů je logicky předurčena již samotným režimem zákona o ochraně přírody a krajiny, konkrétně pak úpravou ochrany dřevin podle § 7 a na ni navazující úpravou povolení ke kácení dřevin ve smyslu § 8 ve spojení s § 88 odst. 1 písm. c) a h) tohoto zákona. Uvedené však nemůže vést k závěru, že v předchozím a nynějším řízení šlo o shodný objekt přestupku, a tedy totožný následek. Přistoupení na stěžovatelčinu argumentační logiku by znamenalo při dostatečné míře zobecnění (abstrakce) možnost vždy nalézt nějaký generální veřejný zájem, např. na ochraně objektivního práva, klenoucí se nad všemi zájmy ostatními. Důsledkem takového výkladového přístupu by byl absurdní a neudržitelný závěr o totožném následku (a tedy i skutku) různých jednání, ke kterým došlo i ve zcela odlišných oblastech veřejné správy.

[32] Skutečnost, že zájem na včasném informování orgánu přírody a krajiny o provedeném kácení dřevin, tedy na administrativní kázni na tomto úseku, lze podřadit pod obecnější zájem na ochraně přírody a krajiny před neoprávněným kácením dřevin, proto neznamená, že jde o stejné zájmy (objekty přestupku), a že jejich porušení představuje totožný následek.

[33] Nejvyšší správní soud proto souhlasí se závěrem krajského soudu o rozdílných chráněných společenských zájmech. Týkalo-li se tedy předchozí řízení porušení jiného veřejného zájmu než řízení nynější, došlo ke dvěma různým následkům, a nemohla být dána jejich totožnost. Již tato odlišnost v právně významném následku jednání zakládá existenci dvou samostatných skutků, o nichž bylo možné vést samostatná řízení (rozsudky NSS čj. 1 As 125/2011-163, bod 34, a čj. 7 As 374/2020-32, bod 11).

[34] Totožnost jednání stěžovatelka spatřovala v tom, že správní rozhodnutí vydaná v předchozím řízení obsahují ve výrokových částech stejný popis skutku jako rozhodnutí vydaná v nynější věci, týkají se téže obviněné (stěžovatelky) a jsou neoddelitelně spjatý v čase a místě.

[35] Nejvyšší správní soud ze správního spisu, obsahujícího podklady jak pro předchozí, tak i nyní projednávané řízení o přestupku, ověřil, že popis skutků se podstatně liší.

[36] V předchozím řízení byl skutek, v němž magistrát spatřoval přestupek podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, ve skutkové větě výrokové části popsán takto: „... *pokácela bez povolení celkem 5 ks dřevin na pozemku ve vlastnictví České republiky, Ministerstva vnitra (p. č. 5324/1, k. ú. Jihlava). Konkrétně 4 x buk lesní (Fagus sylvatica) a 1 x modřín opadavý (Larix decidua), po kterých na místě zůstaly pařezy o rozměrech 79x99; 77x99; 63x67; 76x80; 90x92, čímž došlo k porušení povinnosti stanovení v ustanovení § 8 odst. 1 zákona (pozn. NSS: o ochraně přírody a krajiny), podle kterého je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody*“.

[37] Naproti tomu v nyní projednávaném řízení byl skutek, v němž magistrát spatřoval přestupek podle § 88 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně přírody a krajiny, ve skutkové větě výrokové části popsán takto: „... *nesplnila oblašovací povinnost dle zákona - oznámení o kácení dle § 8 odst. 4 zákona, včetně doložení skutečností nasvědčujících tomu, že byly splněny podmínky pro tento postup, kterým mělo být oznámeno kácení celkem 5 ks dřevin na pozemku p.č. 5324/1, k.ú. Jihlava - konkrétně se jedná o kácení 4 ks buku lesního (Fagus sylvatica) a 1 ks modřínu opadavého (Larix decidua), které mělo být oznámeno nejpozději do 15 dnů od provedení kácení, které proběhlo dne 31.3.2018, tedy do 15.4.2018, čímž byl porušen § 8 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb.*“.

[38] Podle Nejvyššího správního soudu je na první pohled zřejmé, že popis skutku byl v obou řízeních podstatně odlišný (pokácení bez povolení vs. neoznámení pokácení). Proto je bez významu i skutečnost, že se týkají téže obviněné (stěžovatelky) a jsou neoddtělitelně spjaty v místě. Pokud jde o čas, v tom neoddtělitelně spjaty nejsou, neboť k jejich spáchání (by) došlo v jinou dobu (bod 12 napadeného rozsudku). Byť je třeba pojem „skutek“ odlišovat od „popisu skutku“ (rozsudek čj. 6 As 159/2014-52, bod 25), je z citovaných popisů, jakož i ze samotných skutkových podstat obou přestupků evidentní, že nejde o skutky totožné, a to ani „pouze“ v podstatných rysech (rozsudek NSS z 13. 2. 2020, čj. 8 As 399/2018-33, body 18 a 19 a tam citovaná judikatura). Skutky totiž nevzešly z totožného jednání stěžovatelky, a to již jen proto, že skutek projednávaný v předchozím řízení (pokácení dřevin bez povolení) spočíval v konání (komisivním jednání), zatímco nyní projednávaný skutek (neoznámení pokácení dřevin) spočíval v opomenutí (omisivním jednání). Právě tyto projevy stěžovatelčiny vůle navenek (ve vnějším světě) jsou oněmi podstatnými rysy jejího jednání. Mimo jiné i proto se skutky zásadně lišily co do souhrnu právně relevantních skutečností (jejich podrobnější rozbor obsahuje bod 12 napadeného rozsudku, proti čemuž stěžovatelka kasační stížností nebrojí). Ostatně, přesně takto sama stěžovatelka svá dvě různá jednání popsala v posledním odstavci na str. 4 podané žaloby.

[39] Odkaz stěžovatelky na obsah spisového materiálu vedeného v rámci správního řízení včetně žaloby nelze v tomto případě považovat za součást důvodů kasační stížnosti (námitky) ve smyslu § 106 odst. 1 s. ř. s., neboť takto široce koncipovaný odkaz nelze považovat za odkaz na konkrétní, ve vztahu k projednávané věci jednoznačně individualizovanou a nezaměnitelnou právní argumentaci, kterou stěžovatel vyslovil v předchozím soudním řízení. Za takové situace není úkolem Nejvyššího správního soudu za stěžovatele domýšlet, proč by závěry krajského soudu neměly obstát, resp. v čem spočívá nesprávné právní posouzení těchto otázek krajským soudem. Lze proto pouze obecně konstatovat, že úvahy krajského soudu jsou v nyní posuzované věci dostatečně zřetelné a logické, opřené o konkrétní ustanovení zákona i relevantní judikaturu, přičemž neopomněl

pokračování

žádnou rozhodnou okolnost vyplývající ze správního spisu a nechybí ani detailní vypořádání žalobních námitek stran porušení zákazu dvojího potrestání (rozsudek NSS 16. 12. 2020, čj. 8 Afs 378/2018-43, bod 23 a tam uvedená judikatura).

[40] Nejvyšší správní soud tedy v souladu se správními orgány i krajským soudem uzavírá, že v případě stěžovatelky nebyla dána totožnost jednání ani následku, a proto šlo v nyní projednávané věci o jiný skutek než ten, pro nějž bylo vedeno předchozí řízení o přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, jež bylo zastaveno z důvodu, že se stěžovatelce spáchání tohoto přestupku nepodařilo prokázat. Z toho důvodu na nyní projednávanou věc nedopadá stěžovatelkou zmíněná judikatura Nejvyššího soudu vycházející právě z totožnosti skutku a „toliko“ jiné právní kvalifikace.

[41] V nyní projednávané věci proto v návaznosti na předchozí řízení nedošlo k porušení zásady zákazu dvojího projednání téže věci (*non bis in idem*).

III.C Zbýlé kasační námitky

[42] Stěžovatelka namítla, že se v předchozím ani nynějším řízení nepodařilo prokázat havarijní stav pokácených dřevin. Obsahově shodnou námitku stěžovatelka uplatnila již v žalobě (str. 6 až 7) a krajský soud se s ní velmi podrobně vypořádal v bodech 24 až 30 napadeného rozsudku. Vyšel z toho, že pokácené dřeviny buď v havarijním stavu byly, nebo nebyly, žádná třetí možnost není. Pokud tedy správní orgány předchozí řízení zastavily proto, že se spáchání skutku žalobkyni nepodařilo prokázat, tj. nepodařilo se prokázat, že pokácené dřeviny nebyly v havarijním stavu, nezbylo než vycházet z opačné skutkové verze, tj. že pokácené dřeviny v havarijním stavu byly. Pokud by tomu tak nebylo, nebyl by dán důvod pro pokácení dřevin bez povolení a žalobkyně by byla shledána vinnou z přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny. Krajský soud rovněž uvedl, že správní orgány v nynějším řízení nečinily závěr o vině žalobkyně jen z jejího tvrzení v předchozím řízení, že pokácené dřeviny byly v havarijním stavu. Havarijní stav dřevin potvrdilo i několik svědků vyslechnutých v předchozím řízení.

[43] Proti odůvodnění krajského soudu však stěžovatelka v kasační stížnosti toliko zopakovala svoji žalobní argumentaci, včetně toho, že ji rovněž směřovala výhradně vůči postupu správních orgánů. Nejde tak pouze o setrvání na jiném názoru, ale o nereagování na výslovné vypořádání námitek ze strany krajského soudu, proti kterému kasační argumentace stěžovatelky nemůže obstát (rozsudek NSS z 27. 9. 2023, čj. 8 Afs 149/2022-49, bod 13). Úkolem Nejvyššího správního soudu není opětovné projednání správní žaloby, ale přezkoumání správnosti postupu krajského soudu (usnesení ÚS z 22. 11. 2022, sp. zn. II. ÚS 1852/22).

[44] Nepřípustná podle § 104 odst. 4 je rovněž námitka, že do správního spisu bylo v rozporu se zákonem dodatečně vloženo doplnění protokolu, neboť ji stěžovatelka neuplatnila již v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohla.

[45] Odkaz stěžovatelky na obsah spisového materiálu ohledně dalšího nezákonného postupu nelze pro chybějící konkretizaci považovat za součást důvodů kasační stížnosti (námitky) ve smyslu § 106 odst. 1 s. ř. s. (bod [39] výše).

IV. Závěr a náklady řízení

[46] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[47] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. března 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu